

Odsherred Erhvervsklasse - EGU

Evalueringsrapport juni 2010
Udarbejdet af Pernille Cauchi

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	3
Indledning	5
Historik.....	5
Koncept og målgruppe.....	6
Opstartsperioden.....	6
Evaluering I	7
Den første periode.....	7
Fremmøde.....	8
Resultater fra FSA.....	9
Evaluering II	10
De otte elever.....	10
Det siger forældrene	11
Tidligere skolegange og visitering.....	11
Et mere glad barn.....	11
Andet år på EGU og uddannelsesafklaring	12
Undervisningen, kost&motion og praktik.....	13
Forhold til lærerne, disciplin og kommunikation.....	14
Udviklingsmuligheder.....	15
De unges praktikophold.....	15
Ungdomsuddannelsesvejledningen.....	16
Folkeskolen.....	17
Ungdomsskolen.....	18
Forvaltningen.....	19
Erhvervsklassens egen evaluering	19
Hvem er Erhvervsklassens målgruppe ?.....	19
Hvad gør I, som virker?.....	19
Hvilke opstartsvanskeligheder har I haft?.....	20
Hvad kan blive bedre?.....	20
Appendiks	21

Sammenfatning

Projektets formål

Odsherred Erhvervsklasse-EGU blev etableret i 2009 med henblik på at kunne give et bedre tilbud til normalt begavede unge, som i deres sidste skoleår ikke profiterer af undervisning i folkeskolen. Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) danner rammen omkring projektet, som skal sikre, at den unge efter endt ophold vil opnå både at have hvervet Folkeskolens Afgangsprøve (FSA) og en erhvervsuddannelse. Indgangen til at gå videre i erhvervsskolesystemet skulle dermed være styrket. Projektet er et led i kommunens bestræbelser på at opnå at 95% af en årgang får en ungdomsuddannelse og er et samarbejde mellem Odsherred Kommune og Nordvestsjællandsskole.

Successkriterier

Succeskriterierne for projektet¹ var blandt andet:

- at kunne identificere forbedringer i de unges fremmøde og interesse i undervisningen
- at 2/3 af eleverne gennemfører folkeskolens afgangsprøve
- at finde praktikplads til alle
- at kunne mærke forskel på indlæringsevnen som resultat af sund kost og daglig motionstilbud
- at alle elever deltager aktivt i foreningslivet

Erfaringerne fra første periode af EGU i Erhvervsklassen

Odsherred Erhvervsklasse-EGU blev etableret i kommunal bygninger i efteråret 2009 og personale blev rekrutteret. 26 elever startede i Erhvervsklassen i november 2009. Derudover er der kommet enkelte til og faldet enkelte fra i løbet af året. Der har været nogen uklarhed i opstartsfasen omkring målgruppen. Dette har resulteret i at der har været elever indskrevet, som Erhvervsklassen alligevel ikke har kunnet rumme.

Eleverne har i første periode af EGUen fulgt et forløb i Erhvervsklassen, som er sammensat af undervisning, praktik og sund kost & motion. I juni 2010 var der 17 elever, som har fulgt 9. klasses pensum og 6 som havde fulgt 8. klasse. Derudover har der været to udenlandsture og andre udflugter. Projektet har udarbejdet en informativ hjemmeside, hvor interesserede både elever, forældre og andre interesserede parter har kunnet følge med i skolens liv.

¹ Ansøgning fra Odsherred Kommune til Skolestyrelsens Skoleudviklingspulje 2009

Eleverne fravær har gennemsnitligt været 16,79%. Ud af de 17 elever, som har fulgt 9. klasse, har alle taget folkeskolens afgangsprøve i dansk og matematik og 9 har derudover taget prøven i engelsk. Det er over forventning, at eleverne har haft relativt lille fravær og at alle elever har gennemført folkeskolens afgangsprøve.

Alle elever har været i mindst et praktikforløb i perioden enten hos lokale virksomheder eller i praktik på Nordvestsjællandsskole. De virksomheder, som er blevet adspurgt, fortæller, at forløbene med de unge er gået godt, og at de er villige til at tage praktikanter i fremtiden. Der arbejdes på at etablere et netværk af lokale virksomheder, som kan tilknyttes EGU elever.

Forældre, som er blevet adspurgt, og lærerne i Erhvervsklassen beretter, at eleverne er blevet mere åbne, og mere glade og er blevet mere interesserede i undervisning og uddannelse. En del er allerede tidligt inde i forløbet blevet mere afklarede omkring deres uddannelsesvalg. Nogle forældre har haft forventninger om at Erhvervsklassen-EGU ville indeholde mere praktisk arbejde. Information om, at Erhvervsklassen er første del af en toårig EGU, er ikke blevet kommunikeret tilfredsstillende til alle elever og forældre og har mange har ikke forstået, hvordan det toårige forløb er skruet sammen, med den mere praktiske del efter afsluttet FSA.

Folkeskoler, og UU vejledere er positive over for Erhvervsklassen. De mener alle, at er vigtigt, at der er alternative tilbud til de unge, som ikke profiterer fra folkeskolen, så de ikke tabes i uddannelsessystemet senere hen på grund af dårlige skoleerfaringer. Selv om der ikke har været nogen formelle tilbagemeldinger om de enkelte elevers forløb i Erhvervsklassen fornemmes det alligevel, at det har været meget positivt.

De unge har deltaget aktivt i idrætstilbud og der arbejdes på at skabe en tættere tilknytning til det lokale foreningsliv.

De unge, som har fulgt 8. klasse, fortsætter efter sommerferien i Erhvervsklassen og indstilles til FSA i december 2010. De 17 elever, som har afsluttet FSA, påbegynder det individuelle tilrettelagte virksomhedsbaserede EGU forløb efter sommerferien 2010.

Indledning

Hermed en evalueringsrapport fra den første periode (8 måneder) af den toårige Erhvervsklasse-EGU i Odsherred. Først beskrives baggrunden for opstart af Erhvervsklassen og det første år. Derefter beskrives i første del af evalueringen aktiviteterne i Erhvervsklassen-EGU baseret på information fra hjemmesiden, eksamensresultater, fraværstatistik mv. Anden del af evalueringen er en kvalitativ undersøgelse af forløbet i Erhvervsklassen-EGU beskrevet af en række aktører, inklusive forældre, som har haft tæt kontakt til de unge enten før eller under forløbet. Til den kvalitative undersøgelse er halvdelen af Erhvervsklassens 9. klasse blevet udtaget ud fra en målsætning om at vise så bredt et udsnit af elever som mulig.

Historik

Forud for kommunesammenlægningen i 2007 eksisterede der et tilbud for unge på sidste skoletrin, som skolerne i den daværende Dragsholm Kommune vurderede ikke ville få glæde af de sidste seks måneder i folkeskolen på almindelige vilkår. Projekt Phoenix var et erhvervsrettet tilbud til unge på sidste skoletrin. Ansatte i forbindelse med projektet vurderede, at indsatsen over for de unge kom alt for sent og efterlyste med kommunesammenlægningen et bedre tilbud for unge i hele Odsherred Kommune.

I juni 2009 tildeles Odsherred Kommune midler fra Skolestyrelsens Skoleudviklingspulje til at oprette Odsherred Erhvervsklasse. Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) danner rammen omkring arbejdet, som forsøger at udarbejde en langsigtet model for, hvordan kommunen løser opgaven med den gruppe af normalt begavede unge, der ikke umiddelbart får glæde af undervisningen i folkeskolen. Der indgås en samarbejdsaftale mellem Odsherred Kommune og Nordvestsjællandsskole (Nvpro) for drift af Odsherred Erhvervsklasse². Produktionsskolen er ansvarlig for den daglige drift og Ungdomsskolen er ansvarlig for kvalitetssikring og prøver i forbindelse med Folkeskolens Afgangsprøver (FSA).

I efteråret 2009 tildeles projektet midler fra Region Sjællands udviklingspulje i projekt "Tre uddannelser med et smæk" til at støtte overgangen mellem folkeskolen og erhvervsuddannelsen for Erhvervsklassens elever. I slutningen af 2009 tildeles yderligere midler fra Region Sjælland til projekt "Fra ufaglært til specialuddannet". Projektet skal opsøge virksomheder og uddanne mentorer, som kan yde ekstra støtte til de unge EGU elever. Virksomheder, som tilbyder praktik til EGU elever, skal ikke nødvendigvis være godkendt til at tage elever fra de ordinære erhvervsuddannelser (EUD), og projektet søger at identificere disse virksomheder i lokalområdet.

Sidst i 2009 tildeles projektet yderligere midler fra Netværket for den Helhedsorienterede Indsats (DHI) til at opbygge og styrke netværket blandt lokale virksomheder i Odsherred, som udviser socialt engagement ved at tilbyde praktikpladser for Odsherred Erhvervsklasse-EGUs unge og derved er med til at få en bedre integration på arbejdsmarkedet af unge med særlige behov.

² Se appendiks

Koncept og målgruppe

Det endelige koncept i Odsherred Erhvervsklasse-EGU er et innovativt og målrettet toårigt tilbud til normaltbegavede unge, som ikke trives på folkeskolens sidste klasstrin. Projektet danner bro mellem folkeskolens sidste trin og ungdomsuddannelserne for de elever, som formodentlig ellers ikke ville få en ungdomsuddannelse, eller som ville have svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet pga. dårlige erfaringer i folkeskolen. Det samlede projekt stimulerer desuden lokale virksomheder til at bidrage til at hjælpe de unge på vej til uddannelse.

Odsherred Erhvervsklasse-EGU giver mulighed for, at de unge kan gennemføre en praktisk ungdomsuddannelse på to år. Gennem udvikling af individuelle handlingskompetencer udrustes eleverne til videre uddannelse eller arbejde.

Den toårige uddannelse starter med et gruppeforløb i Erhvervsklassen. Der indgår tre elementer i uddannelsen i Erhvervsklassen.:

- **Folkeskolens afgangsprøve i dansk, matematik og engelsk**
- **Uddannelse, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering**
- **Sundt er sejt, med fokus på sund kost og idræt**

Efter eleverne har taget Folkeskolens Afgangsprøve i Erhvervsklassen fortsætter de i et individuelt tilrettelagt forløb i samarbejde med EGU vejlederen. Det individuelle tilrettelagte forløb er skræddersyet til den enkelte elev og kan blandt andet afsluttes med et helt eller delvist grundforløb på en erhvervsskole.

Målet er, at de unge på to år får tre uddannelser med et smæk:

- **Folkeskolens afgangsprøve (FSA)**
- **EGU- Erhvervsgrunduddannelsen**
- **Grundforløb på erhvervsskolen**

Opstartsperioden

Samarbejdsaftaler om drift falder på plads mellem Odsherred Kommune og Nordvestsjællandsskole i sendommeren 2009 og produktionsskolen præsenterer Erhvervsklassen-EGU til Odsherred Skoleledermøde den 29. september 2009. Produktionsskolen har til mødet udarbejdet en folder om projektet, og der ligger ansøgningsskemaer på skolens hjemmeside. Skolerne får en kort frist til at indstille elever, og der modtages 27 ansøgninger, hvoraf 26 bliver indskrevet. Der nedsættes et midlertidigt visiteringsudvalg bestående af ungdomsskolelederen, EGU vejlederen og skoleforvaltningen. Odsherred Kommune stiller lokaler til rådighed i Asnæs. Lokalerne bygges om og sættes i stand og personalet ansættes af Nordvestsjællandsskole i løbet af oktober. I ansættelsesudvalget indgår repræsentanter for Odsherred Skoleforvaltning, Ungdomsskolen og Nordvestsjællandsskole. Den 2. November 2009 åbnes dørene for elever og personale i de nyrenoverede bygninger.

Evaluering I

Den første periode

Efter de første to måneder er elevantallet faldet på plads og i januar 2010 er der 16 elever, som følger 9. klasse og 8 elever som følger 8. klasse. I løbet af foråret falder der enkelte fra og kommer enkelte til. Den sidste i påsken 2010. Ved slutningen af skoleåret er der 17 elever, som er indstillet til FSA afgangseksamen og 6 elever i 8. klasse.

Der har ligget et fast skema fra uge til uge. De unge møder hver dag fra 8 til 14. Dagen starter med at alle går en morgentur indtil kl. 8.30, hvor der spises en fælles morgenmad. Derefter veksles der mellem formel undervisning i dansk, matematik og engelsk og idræt. Kl. 12 er der fælles frokost.

Der lægges stor vægt på sund kost og motion som en forudsætning for læring. Den daglige morgenmad og frokost er tilberedt i samarbejde med køkkenet på Nordvestsjællandsskole og serveret af eleverne i Erhvervsklassen, som også har stået for efterfølgende afrydning. Erhvervsklassen har haft adgang til et nærliggende fitnesscenter, hvor de unge har dyrket motion, og de unge har kunnet spille boldspil mv. i den lokale sportshal. Motionstilbuddene har været varierede, og det er blevet krævet af eleverne, at de har deltaget aktivt i disse.

I løbet af året har de unge været i praktik enten på en af de lokale virksomheder eller i værkstedspraktik på Nordvestsjællandsskole i Svinninge. De unge har enten selv arrangeret deres praktikophold eller har fået hjælp fra EGU vejlederen eller produktionsskolens virksomhedskonsulent.

Erhvervsklassen har været på en række besøg til blandt andet erhvervsskolen i Holbæk, hvor eleverne har fået et indblik i dagligdagen og kravene på en erhvervsskole. Derudover har Erhvervsklassen været på udenlandsrejser til Norge i fem dage i februar 2010 sammen med elever fra Nordvestsjællandsskole og var i pinsen 2010 på studietur i fem dage til Portsmouth og London i England.

Der er blevet oprettet en hjemmeside³ i forbindelse med Erhvervsklassens start og informationerne på hjemmeside har været opdateret med jævne mellemrum. På siden ligger også informationer og billeder fra diverse ture og en kalender med vigtige datoer. Derudover har der været sendt en række nyhedsbreve og informationer ud til forældre med jævne mellemrum.

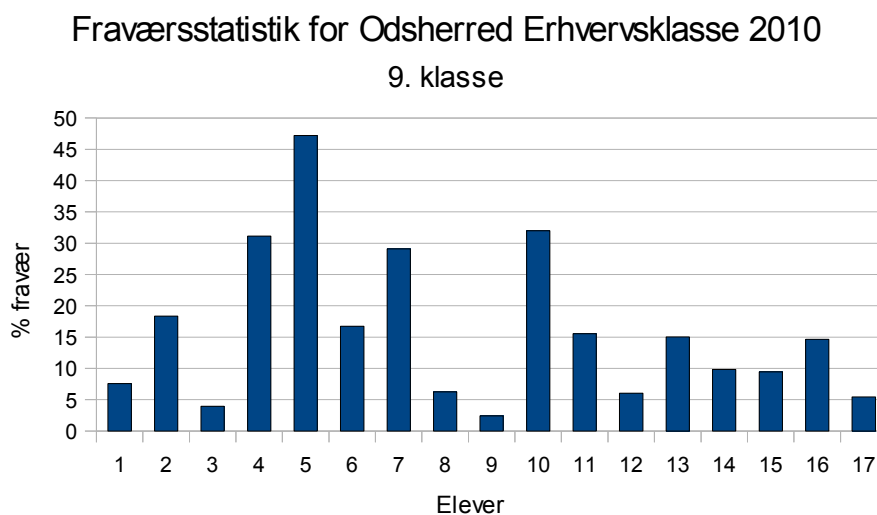
Erhvervsklassen har arbejdet med principper omkring konsekvenspædagogik, hvis hovedtanke er, at elever, på baggrund af fastlagte regler og normer, skal oparbejde sociale handlingskompetencer og lære at tage stilling til og være ansvarlige for deres handlinger. Eleverne betragtes som ansatte i Erhvervsklassen og modtager ca. 2500,- kr. i skoleydelse pr. måned. Heraf betales morgenmad, frokost og tilskud til diverse ture.

³ www.nvpro.dk/erhvervsklassen

I løbet af året har personalet deltaget i yderligere opkvalificeringsforløb. Skolens lærere har blandt andet deltaget i et kompakt tredages kursus i læringsstrategier og anvendelse af pædagogiske redskaber, som understøttes af forskning i 'accelerated learning' og 'experiential learning' leveret af konsulentvirksomheden True North.

Fremmøde

Størstedelen af de unge i Erhvervsklassen har haft en svær tid i folkeskolen. I mange tilfælde har det resulteret i, at de unge slet ikke har været i skole. En af eleverne har før indskrivning i Erhvervsklassen ikke være i skole i over tre år, en anden ikke i 1 ½ år. Det registrerede fravær i Erhvervsklassens årgang 9 har per 31. maj 2010 været følgende:

Halvdelen af eleverne i 9. klasse har således haft et fravær på under 10%. I den anden ende af skalaen har der været tre elever, som har haft over 30% fravær. Det gennemsnitlige fravær ligger på 16,79% for alle 24 elever i Erhvervsklassen.

Resultater fra FSA

Alle 17 elever i Erhvervsklassen 9. klasse har været indstillet til Folkeskolens Afgangsprøver i skriftlig og mundtlig dansk og matematik. Alle 17 elever er mødt op og har gennemført prøven. I mundtlig engelsk var 11 elever indstillet til prøven og 9 af dem mødte op og gennemførte prøven. Deres karakterer har været følgende:

Dansk mundtlig	Dansk stil	Dansk orden	Retskrivning	Læsning
2	0	4	2	2
4	2	2	4	4
0	0	2	0	0
7	0	2	2	2
2	4	2	2	10
4	0	2	2	2
2	2	4	4	4
2	0	2	2	2
0	0	2	0	0
4	4	4	4	4
2	2	2	4	2
2	0	2	0	0
7	2	2	2	2
0	4	4	2	4
0	2	2	2	0
4	2	4	0	0
7	-3	-3	2	0

Færdighedsregning	Problemregning
7	7
10	7
0	0
0	0
0	0
10	4
0	0
0	0
2	0
4	2
0	0
4	4
4	2
0	0
0	0
4	4
0	-3

Engelsk mundtlig	Engelsk skriftlig
7	0
7	2
fritaget	fritaget
10	2
10	4
fritaget	fritaget
2	0
4	0
fritaget	fritaget
10	4
udeblev	2
fritaget	fritaget
fritaget	fritaget
udeblev	4
fritaget	fritaget
2	0
7	0

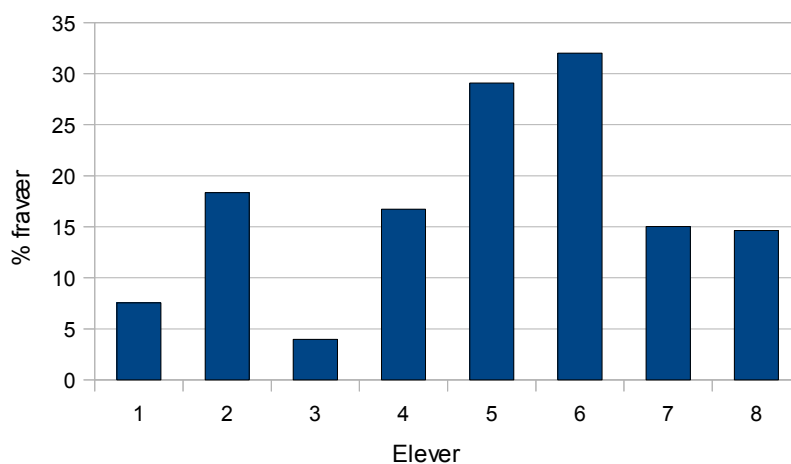
Evaluering II

De otte elever

Odsherred Erhvervsklasse-EGUs lærere har udvalgt en gruppe af elever fra klassens 9. klasse, hvis forældre og praktiksteder er blevet kontaktet for yderligere information i forhold til deres forløb i Odsherred Erhvervsklasse-EGU.

For de otte elever, hvis forældre har været interviewet i forbindelse med evalueringen, ligger fraværet som følgende:

Fravær blandt de otte elever hvis forældre er interviewet

Deres karakterer i folkeskolen afgangsprøve har været:

Dansk mundtlig	Dansk Stil	Dansk orden	Retskrivning	Læsning
2	0	4	2	2
4	2	2	4	4
2	0	2	2	2
4	4	4	4	4
2	2	2	4	2
2	0	2	0	0
4	2	4	0	0
7	-3	-3	2	0

Færdighedsregning	Problemregning
7	7
10	7
0	0
4	2
0	0
4	4
4	4
0	-3

Engelsk mundtlig	Engelsk skriftlig
7	0
7	2
4	0
10	4
udeblev	2
fritaget	fritaget
2	0
7	0

Det siger forældrene

Forældrene til de otte udvalgte elever er blevet kontaktet via brev og efterfølgende er de blevet interviewet over telefonen mellem den 7/6 og d. 17/6 2010. Af hensyn til anonymitet er alle elever beskrevet som 'han'.

Tidligere skolegange og visitering

Lang de fleste unge og deres forældre har fået information om Erhvervsklassen-EGU igennem deres folkeskole og UU vejlederen. Enkelte er henvist fra ungdomsskolen og andre kommunale tilbud.

Alle de unge har ifølge deres forældre haft vanskeligt ved folkeskolen. De fleste har haft svært ved at følge med og har derfor enten lavet ballade eller pjækket meget. Nogen har slet ikke været i skolen i flere år.

En af forældrene siger:

"Tidligere kom han hjem og sagde, at de var dumme alle sammen, at han ikke lærte en skid. Han var helt oppe og køre. Han følte sig tabt. De andre kunne jo en hel masse. Han har været meget usikker og negativ, for han synes selv, at han er dårlig."

En anden siger:

"Han var træt af at gå i folkeskolen, hørte ikke efter, var ligeglad, kunne ikke følge med. Der var ti fag. Det var ikke til at overskue."

Det er tydeligt, at det for denne gruppe unge har været lidt af en lidelse at skulle møde op i folkeskolen hver dag for at opleve, at de ikke slår til.

Et mere glad barn

Forældrene fortæller uden undtagelse, at deres børn har været meget glad for Erhvervsklassen. Det har specielt været, fordi forældre har mærket, at de unge har befundet sig godt, at de har været glade for at gå i skole. Det har været en kombination af, at de unge har været på nogen lunde samme niveau, en varieret hverdag og lærernes mulighed for at give øget individuel opmærksomhed og støtte.

En af forældrene siger:

"Han har været glad for at gå der. Der har været perioder, hvor han er gået i baglås, fx da han skulle op til eksamen. Han var bange for, at han ikke kunne leve op til forventningerne. Så kom en af lærerne ud og snakkede med ham, og så kom han i skole igen næste dag og var glad. Det var kanon, at de havde tid til det. "

Andre forældre udtrykker det således:

"Han har været mest glad for de nye kammerater. Nogen på samme niveau som ham selv. Nogen andre som også var skoletrætte. Når de er på samme niveau, er det lettere. Det må være en sejr for dem, at de overhovedet er kommet igennem eksamen."

"Det bedste har været den frihed, de har. De sidder ikke på skolebænken i 6-7 timer. De går tur, de spiser morgenmad, de har nogen timer, de spiser frokost, de har idræt. Det er afvekslende. Det bedste ved skolen er, at de har kunnet holde ham."

"Det bedste ved Erhvervsklassen er, at de ikke bare giver op, lige som man gør i folkeskolen. Her tager man hånd om tingene og siger til de unge "Prøv nu lige...". De har styr på tingene. Og reglerne bliver håndhævet. Jeg synes, at de skal ha en stor cadeau. Det er kanon, det de laver derude."

Forældrene beretter, at de har kunnet spore markante forandringer i deres børns adfærd. De unge er uden undtagelse blevet mere glade og mange forældre fortæller, at deres børn er blevet mere åbne, rolige og selvstændige.

Forældrene siger blandt andet:

"Han er blevet en mere åben dreng. Hans udvikling har været positiv. Den har givet ham et godt spark. Nu kan vi kommunikere. Før sagde han aldrig noget."

"Jeg har kunnet mærke, at han er blevet mere glad. Han har fået indhold i tilværelsen. Noget at stå op til. Selv om han har gjort nogen dumme ting, er han mødt op."

"Der er meget forskel i hans adfærd. Han er meget mere glad. Han er væk fra det stive system. Han er ikke så genert og tilbageholdende. Han er blevet mere frisk. Han kan gå ud og snakke med folk. Han er blevet mere voksen."

"Han har ikke flere raseriudbrud. Vi snakker om tingene derhjemme. Han har fået en del nye venner. Han har fået ro på sig. Han har fået selvværd og selvtillid. Han skal nok klare sig."

Andet år på EGU og uddannelsesafklaring

En enkelt af forældrene fortæller, at deres barn har satset hårdt på afgangseksamen, som det første skridt og ikke tænkt så meget videre. Ca. halvdelen af fortæller, at deres barn er blevet mere afklaret i deres uddannelsesvalg gennem opholdet i Erhvervsklassen. Nogle har vidst, hvad de ville hele tiden og er blevet mere sikre i deres valg, og andre har prøvet nogle ting i praktik og har derefter ændret deres uddannelsesvalg. Der kan dog, på trods af at alle elever har skrevet under på en uddannelsesplan, spores en vis usikkerhed blandt forældrene i forhold til, hvordan Erhvervsklassens og EGUens andet år bliver sammensat.

Forældrene siger blandt andet:

"Han er blevet mere sikker i sit uddannelsesvalg. Han håber at komme på teknisk skole. Efter praktikken er han helt sikker. Han håber, at han kan starte på teknisk skole"

"Han har vidst, hvad han ville hele tiden, men han er ikke længere så bange for, at han ikke kan klare det. Den to-årige uddannelse er usikker. Vi synes ikke, at det er godt, at de går ud af 9. klasse og ikke følges videre. Vi har selv skulle finde ud af en hele masse. Vi ville gerne, hvis der var blevet lagt nogen valgmuligheder på bordet. Ville gerne have haft en plan for, hvad der skulle ske, så det ikke er overladt til de sidste 14 dage af det første skoleår. Vores søn ville gerne vide, hvad han skulle efter sommerferien. Usikkerheden er ikke godt."

"Han ved, hvilken uddannelse han vil søge. Vi troede, at han skulle på erhvervsskole. Der, hvor han har været i praktik, har de bedt om en ansøgning. Nu siger de, at han skal starte på produktionssolen og være der i 2 mdr. Det kan han jo ikke, hvis han skal starte på grundforløb. EGU er en toårig kontrakt. Vi havde forventet, at han skulle være to år i Asnæs."

"For et halvt år ville han noget helt andet, men nu ved han, hvad han vil. Efter sommerferien skal han starte på teknisk skole."

"Vi satser på et år til i Erhvervsklassen i 10. klasse og derefter teknisk skole."

"Han er ikke blevet mere afklaret i sit uddannelsesvalg. Han vil gerne mange ting. Det kommer an på, hvor det er muligt at få en læreplads. Vi ved ikke, hvad han skal efter sommerferien. Han vil gerne i praktik igen."

Undervisningen, kost&motion og praktik

Alle forældrene har været glade for, at deres børn har kunnet koncentrere sig om de tre fag dansk, matematik og engelsk. De fleste mener, at deres barn har lært mere i Erhvervsklassen, end de ville have lært i folkeskolen og fortæller, at de har oplevet, at deres børn har arbejdet ihærdigt. En enkelt synes ikke, at der har været nok dansk og matematik undervisning. Andre er glade for de sociale færdigheder, de unge har tilegnet sig.

Forældrene siger blandt andet:

"Han har lært mere af det boglige, end han ville have gjort i folkeskolen, men han har også lært meget socialt. Når han er hidsig, kan han fx nu sige -'Jeg har en møgdag, lad mig være.'"

"De tre fag var godt for ham. Det var de tre vigtigste. Alle de andre fag var lidt for meget for ham. Jeg tror, han har lært meget. Han har arbejdet selvstændigt med lektier. Før kunne du ikke drive ham til at kigge på skolepapirer."

Alle forældrene siger, at det har været en meget vigtig del af forløbet, at de unge har fået sund kost og meget idræt. Det har været vigtigt både rent fysisk, men også for de unges sociale samvær.

”Det er rigtig godt, at de får sund mad. Det er også vigtigt, at de er sammen for fællesskabet. De lærer hinanden at kende på en anden måde. Det bygger gode fællesskaber og gode kammerater. Han er glad for motion og for at bevæge sig.”

Bort set fra en enkelt, som ikke magtede at fuldføre praktikopholdet og en, som ikke vidste, hvor han skulle hen før i sidste øjeblik, fortæller alle forældre, at deres børn har haft stor glæde af deres praktikophold.

”Der, hvor han har været i praktik, vil de gerne have ham. Han har været glad for at være der. Han gik glad om morgenen og kom glad hjem. ”

Forhold til lærerne, disciplin og kommunikation

Alle forældrene bortset fra en enkelt fortæller, at deres børn har haft et rigtig godt forhold til lærerne i Erhvervsklassen og at de, selvom lærerne nogen gange har været strenge, har været glade for de faste rammer. Nogle af forældrene efterlyser, at reglerne bliver håndhævet endnu mere konsekvent, hvor andre efterlyser, at der tages mere hensyn til den individuelle elev og baggrund.

Forældrene siger blandt andet:

”Jeg synes, det er fint med disciplin. Hvis man ikke opfører sig ordentligt, bliver man sendt hjem. Det er mange gange dem, der forstyrrer undervisningen. Det er godt, at de lærer, at der er en konsekvens. Det er der jo også ude i samfundet.”

”Han har ikke kunnet forstå, at hvis en regel var en regel, hvordan kunne lærerne så slægge på den. Når de siger, de gør noget, så skal de også gøre det. Det skal være sådan og sådan, og det er forældrenes pligt at bakke op om det derhjemme. Så må man ikke lave tingene om.”

”Vi har nogen gange kæmpet for at få ham op om morgenen. Jeg har kunne skrike, når han så bare bliver sendt hjem. Måske kunne de nogen gange se lidt individuelt på de unge.”

”Det er ok, at der er en konsekvens efter to, tre gange, men en gang blev han sendt hjem, fordi han ikke havde håndklæde med. Ellers er han glad for den faste struktur. Her er det sådan og sådan det skal være. Der er faste rammer, der ikke kan ændres, men han synes, at det har været lidt hårdt.”

Der har været kommunikation mellem klassens lærere og forældrene på mange niveauer. De fleste af forældrene synes, at informationen har været tilstrækkelig. Den

løbende kommunikation med hjemmet, hvis der har været problemer, har været speciel god. Enkelte af de forældre, som benytter hjemmesiden synes, at informationerne her kunne have være bedre.

Udviklingsmuligheder

Forældrene er blevet spurgt, om de har nogen forslag til, hvordan Erhvervsklassen kunne blive endnu bedre i de kommende år. Der er generelt stor tilfredshed med klassen og forældrene har kun få forslag til, hvordan de tror at klassen kunne blive endnu bedre. Forslagene er:

- De elever, der ikke gider noget, skal sorteres fra.
- Mere praktik i starten af forløbet og i det hele taget.
- En slags 'time out' mulighed på skolen i stedet for bare at sende de unge hjem og mere differentiering i forhold til disciplin.
- Mindre fokus på ture.
- Bedre kommunikation og plan for andet året af EGUen, og mulighed for at de unge stadig kan samles om morgenen.
- Overensstemmelse i udmeldinger fra skolens lærere. Der skal ikke laves om på regler undervejs i forløbet.
- Forældrene kan inddrages mere aktivt, hvis de har overskud til det.

De unges praktikophold

En enkelt af de unge magtede ikke at møde i praktik men i syv virksomheder har det været muligt at tale med den ansatte, som har været tæt på de unge.

Alle virksomhederne fortæller, at det er gået rigtig godt med de unge i praktik. De unge har for det meste selv taget kontakt til praktikstedet eller er mødt op sammen med deres forældre. Mange har været i praktik det samme sted i flere omgange, også før de startede i Erhvervsklassen. Nogen af de unge har vist mere interesse for opgaverne end andre, men alle er mødt op og har lavet det, de er blevet bedt om. På et par af virksomhederne har de unge i løbet af ugen fortalt om deres baggrunde.

Virksomhederne siger blandt andet:

”Det gik egentlig meget godt. Han virker meget tilbageholdende. Vi har kun ros. Han er meget mødestabil og gør det, han får besked på, men han er ikke moden nok til en læreplads. Han er en sød dreng.”

"Taget hans baggrund i betragtning er det gået vældig godt. Hans indstilling til arbejdet var positiv. Han fandt hurtigt ud af, hvad han skulle gøre."

"Han kom hver dag, men virkede uinteresset. Han havde travlt med at fortælle om de banditstreger, han lavede i sin fritid."

Kun en enkelt gang har der været kontakt til praktikstedet fra skolen eller EGU vejlederen. Alle virksomhederne vil gerne have praktikanter i fremtiden og en enkelt vil gerne have den unge i lære, hvis de kan blive godkendt som praktiksted. Et par af virksomhederne vil gerne have mere information om EGU.

Ungdomsuddannelsesvejledningen

De tre Ungdomsuddannelsesvejledere (UU vejledere) som har været involveret i indstillingen af de otte elever, er blevet spurgt om deres erfaringer med Erhvervsklassen.

UU vejlederne havde igennem 2007 og 2008 efterlyst et tilbud til de unge, som ikke havde glæde af folkeskolen sidste år. Da der i sensommeren 2009 blev mulighed for at starte Erhvervsklassen op, blev UU vejlederne informeret igennem EGU vejlederen, og der blev afholdt informationsmøder i løbet af efteråret 2009. Der var allerede på det tidspunkt en fornemmelse af, hvilke elever der kunne få glæde af tilbuddet. Det var dem, hvor det blev vurderet, at Erhvervsklassen var et bedre tilbud, end det som kunne leveres inden for folkeskolens rammer. UU vejlederne udarbejdede en koordineret liste. Fælles for eleverne var, at de ikke havde det godt i deres klasse. Nogen var meget kede af at gå i skole og havde meget fravær. Andre havde svært ved at koncentrere sig. Nogen trivedes hverken fagligt eller socialt i klassen.

UU vejlederne kunne godt tænke sig at få en tilbagemelding fra Erhvervsklassen om, hvordan det er gået de elever, de har indstillet. De unge overgår fra UU vejledernes regi til EGU vejlederen. De ved kun, hvordan det er gået de unge, når de tilfældigt støder ind i nogen, der kender dem. Det UU vejlederne hører igennem uformelle kanaler er, at det er gået de unge godt.

En UU vejleder siger:

"De kæmper en god kamp i Erhvervsklassen. Der har været mange belastninger, fordi der har været mange elever, som ikke nødvendigvis har været i målgruppen. Det bliver rigtig godt, når de får de rigtige børn."

UU vejlederne mener, at Erhvervsklassen er en god mulighed for aflastning for de elever, som folkeskolen ikke kan håndtere, men at der stadig er en vis usikkerhed omkring forløbet. Der ønskes en afklaring omkring målgruppen og flere informationer omkring tilbuddet, for det er UU vejlederne, som lærerne og forældre kontakter, når deres unge ikke fungerer i folkeskolen.

En anden UU vejleder siger:

Vi savner mere information om, hvordan forløbet hænger sammen. Hvordan det er med EGUen og forløb på produktionsskolen.”

UU vejlederne ønsker et tættere samarbejde med Erhvervsklassen også set i lyset af, at det er til UU vejlederen, de unge bliver henvist, skulle deres forløb i Erhvervsklassen ikke vise sig at være det rigtige tilbud.

Folkeskolen

De fire skoler, som har indstillet de otte elever til Erhvervsklassen i 2009, er blevet kontaktet og både skoleledelsen og klasselærere har udtalt sig.

Der blev informeret om Erhvervsklassen til et skoleledermøde, og der blev uddelt pjecer til klasselærere i 8. og 9. klasse. Lærerne blev spurgt, om der var elever i deres klasser, som de mente kunne få glæde af tilbuddet, og elever og forældre blev tilbudt muligheden for at blive indstillet til Erhvervsklassen. På en skole fortæller de, at der var en gruppe elever, som stod i kø for et andet tilbud.

Efter at eleverne er startet i Erhvervsklassen, har der ikke været nogen formel tilbagemelding til folkeskolen om, hvordan det går. Lærerne er nysgerrige efter at vide, hvordan det er gået med deres elever, men der er ikke nogen, som har henvendt sig direkte til Erhvervsklassen for at høre.

I princippet synes alle at Erhvervsklassen er en god ide. Det er godt for dem, der måske ville ryge ud fra erhvervsskolen senere. Det afløser det gamle Phoenix tilbud, som kom alt for sent. Skoleåret var jo næsten gået. Skolerne synes, at det her er meget bedre. Man har bedre fat i de unge. Det er godt til de unge, som ikke vil få et ordentligt tilbud. Det giver de unge en helt anden tilgang til erhvervslivet. Det er synd at blive hængende i alm. skole, hvis man ikke får noget ud af det. Det hjælper også i klassen, at man får en eller to ud. De kan godt fylde meget.

En skoleleder siger:

”Skolen er kanon. Rigtig godt. Det gode er, at de unge mennesker kan lære på en anden måde. De er kulturtrætte. Det er pigeskoler med borgerlige dyder de er trætte af. De kan sagtens lære en hel masse.”

På skolerne har klasselæreren hørt igennem tilfældige kilder, hvordan det går med de unge. Nogen fortæller, at forældrene har været lettede. Andre siger, at Erhvervsklassen har vist sig at være en rigtig god ide. Deres søn kommer i skole hver dag og snakker som en vandfald. En anden har fra forældre hørt, at det har været positivt for eleverne. Det er jo godt. Et rigtig godt initiativ. På en skole forlyder det, at to af de elever de har sendt har haft rigtig meget glæde af forløbet.

Fra skolen lyder det:

"De er ikke altid nemme at rumme, men de gør det rigtig godt på skolen. "

Skolelederne efterlyser en tidligere udmelding fra Erhvervsklassen om følgende års optag. Derudover er der en af skolerne, som godt tænke sig at etablere et samarbejdet, sådan at nogen elever fx. kunne tilbydes nogle perioder i praktik i Erhvervsklassen.

Skolerne vil også meget gerne have besøg fra Erhvervsklassen et par gange om året. Både for at give feed-back på nuværende elever, men også for at fortælle om muligheden til kommende elever. På en af skolerne er man glade for, at der nu er indført tre måneders prøvetid for næste års optag og foreslår derudover, at eleverne oprettes i Elevplan.

Ungdomsskolen

Ifølge ungdomsskolelederen har det bedste ved Odsherred Erhvervsklasse-EGU været, at de unge, som alle har haft en vanskelig skolegang, har fået et skoleskift, og at de er blevet stillet over for nogle andre krav i andre rammer. Den måde undervisningen har været tilrettelagt på, med veksel mellem klasseundervisning, idræt og praktik har også været rigtig god for disse unge. De unge kan bedre befinde sig i det. De er en lille enhed, og de unge har en tæt relation til lærerne. Lærerne formår over for eleverne at udstråle en rummelighed, som signalerer: "Vi gider dig godt".

"Det går forbausende godt. Jeg kan se, at de (eleverne) sprudler. Det er min opfattelse, at de strutter af glæde. Når man kende deres baggrund. Det er de ting, der er værd at sige. Det er dejligt at se"

Det midlertidige visiteringsudvalg for Odsherred Erhvervsklasse-EGU nedsat i oktober 2009 er blevet erstattet med det ordinære visiteringsudvalg for specialtilbud, som har hele specialtilbudspaletten til rådighed.

Det var oprindeligt meningen, at opholdet på Odsherred Erhvervsklasse-EGU skulle være så kort som muligt, og at de unge skulle ud i praktisk arbejde så hurtigt som muligt. Med den sene start i november 2009 var det urealistisk at føre de unge til eksamen allerede i december. Det vil man forsøge at gøre i 2010, således at de unge har større mulighed for starte tidligere i den praktiske del af uddannelsen. Det er muligt, fordi man koncentrerer sig om de tre fag dansk, matematik og Engelsk.

I det omfang det er muligt, bør man i det kommende år understøtte den relation, der er opbygget mellem elever og lærere. Kontakten til foreningslivet skal styrkes.

Man skal være opmærksom på, at der stadig en restgruppe, som ikke kan rummes i Odsherred Erhvervsklasse-EGU. Skolen koster nogle ressourcer nu, men det er ingenting i forhold til, hvor meget det ville koste i overførselsindkomster senere, hvis ikke disse elever får en uddannelse og fodfæste på arbejdsmarkedet. Der investeres i

de unge nu, og pengene hæves senere. Vi skal blive bedre til at italesætte dette overfor politikerne.

Forvaltningen

Odsherred Skoleforvaltnings opfattelse er, at projektet har været rigtig godt, især taget opstartsvilkårene i betragtning. Der har været udvist stor fleksibilitet blandt lærerne på skolen til at optage elever og give dem en chance, selv om nogle senere er blevet selekteret fra. De har været parate til at give børn en chance. Hvis det ikke havde været godt, havde forældre eller skoleledere henvendt sig.

Det har været en udfordrende opgave at få samarbejdet mellem produktionsskole og ungdomsskolen til at fungere optimalt. Samarbejdsaftalen har skullet implementeres i praksis og fordeling af ansvar og arbejdsopgaver er faldet på plads i løbet af året i forhold til at det er ungdomsskolen, der har det pædagogiske ansvar, kvalitetskontrol mv. i projektet, men Produktionsskolen, som står for den daglige drift.

Erhvervsklassens egen evaluering

Hvem er Erhvervsklassens målgruppe ?

Det er unge normalt begavede. Vores målgruppe er primært de højtråbende gardinhængende eller de stille piger og drenge. Vi kan ikke rumme unge med svære diagnoser eller som har generelle indlæringsvanskeligheder. Vi kan rykke dem, der magter at leve op til reglerne i klassen. Der har været to grupper. Dem vi har kunnet rykke rent fagligt, og dem vi har kunnet give en mere glad dag. De unge i Erhvervsklassen har et lavt selvværd. De har også en lav tolerance tærskel. De har altid været 'mærkelige'. I Erhvervsklassen er de på en måde ens og kan ikke længere gemme sig bag anderledesheden.

Hvad gør I, som virker?

Vi viser dem nærhed. Vi vil dem det godt. Vi brænder for det. Det er et supertilbud. Det er sidste stoppested. Gennem Nordvestsjælland Produktionsskole har vi muligheder for at iværksætte tiltag, som dækker de unges behov. Eleverne oplever tryghed. De unge bliver taget alvorligt. Vi har en tæt kontakt og sammenhold og et fællesskab. Vi gir dem succes oplevelser. Fx fik de meget ros for deres opførsel på Englandsturen.

Vi dyrker idræt. Der er nogen SKAL ting. Hvis de ikke gør det, koster det. Vi bruger skoleydelsen som pædagogisk redskab. De lærer at forholde sig til livets spilleregler. Vi er flere om at holde dem til det. Vi står fast. Reglerne er de samme. Vi ruste dem til samfundets udfordringer. De tror, at hvis de bare møder op, får de penge, men de skal også yde noget, ellers bliver de trukket i skoleydelse.

Vi kaster dem ud i nogen situationer, hvor de bliver tvunget til at åbne op, og så opdager de, at det ikke er så farligt. De lærer at åbne op. De begynder at tale i klassen og derhjemme. Vi håber, at de bliver mere motiverede til uddannelse, og at de kommer videre, men vi ved det ikke endnu. Mange af dem satser på teknisk skole.

Vi har selv sat rammerne. Vi har totalt frihed til at tilrettelægge forløbene. Vi mødes hver tirsdag til læremøde og bliver efter skoletid, hvis det brænder på. Vi fungerer godt som et team.

Hvilke opstartsvanskeligheder har I haft?

Der har ikke været enighed omkring målgruppen fra alle kanter. Nogen siger, at vi skal kunne rumme dem alle, andre vil gerne målrette tilbuddet. Der skal tages en beslutning, og så skal man holde sig til den.

Der har været mange kokke, som skulle ind over. Der er for mange interessenter. Der er mange, som vil vide noget om de unge hele tiden. På den anden side har der været mangelfuld kommunikation i forhold til den enkelte elev. Vi har savnet en klarhed om, hvem der kan træffe beslutninger omkring den enkelte elev.

Vi støder på mange nye ting hele tiden. Vi har skullet blive enige om de forskellige procedurer og fordeling af ledelsesansvar fx i forhold til alt det praktiske omkring eksamen, visitation, mm.

Hvad kan blive bedre?

Vi arbejder på at

- have et tættere forhold til virksomheder og det lokale foreningsliv med faste medspillere.
- gøre mere brug af ungdomsskolens muligheder i øvrigt.
- bruge undervisningsmaterialer fra erhvervsskolen, så de unge kan forberedes til pensum.
- inddrage forældrene noget mere, fx igennem elevplaner. Vi kan ikke indhente forsømt skolegang på 4-5 måneder. Vi bliver nødt til at sætte nogle realistiske mål for os selv og for de unge.
- følge de unge videre i systemet. Fx mødes med dem ind imellem for at høre, hvordan det går. Vi er kommet rigtig tæt på dem.

Appendiks

Informanter

Skoler i Odsherred Kommune

Skolen på Fjorden
Grevinge Centralskole
Bobjergskolen
Højby Skole

Virksomheder

Odsherred Motor i Nykøbing
Brd. Olsen Automobiler i Holbæk
J.P. Tamstorf, Ford i Nykøbing
Carl Andersen, Tømrer i Fårevejle
Schak Gaarde Maskinstation i Vig
NKT i Asnæs
Vinkelgården Børnehus i Fårevejle

Odsherred Erhvervsklasse-EGU lærerne

Dorte Hahn Kristiansen (Afdelingsleder)
Mette Pedersen
Jesper Mortensen

EGU vejleder

Claus Nihøj

Ungdomsskoleleder

Palle Jørgensen

UU vejledere

Anette Møller
Janne Næsborg
Helle Vibeke Nielsen

Odsherred Kommune

Frans Falk, Dagtilbud og Uddannelse

Samarbejdsaftalen Odsherred Kommune

Link til hjemmesiden www.nvpro.dk/erhvervsklassen

Informationsfolder om Odsherred Erhvervsklasse - EGU